

Biološki fakultet

Katedra za zoologiju beskičmenjaka i entomologiju

Naučna oblast (Frascati Manual)

Zoology
Entomology
Ecology
Biodiversity conservation

Kratak opis ekspertize

Sistematika, filogenija, diverzitet, ekologija i populaciona biologija parazitskih osa, pčela, tvrdokrilaca i vodenih insekata, primenjena entomologija (metapopulacioni modeli, interakcije parazitoid - domaćin i predator - plen, biološka kontrola i monitoring ekonomski štetnih vrsta insekata, domestikacija solitarnih pčela), razviće i ekologija tvrdokrilaca, biodiverzitet i faunistika zemljišnih i kavernikolnih beskičmenjaka, fotonične strukture kod insekata, odbrambeni sekretari kod tvrdokrilaca, ekologija makrozoobentosa akvatičnih ekosistema i zaštita kopnenih voda.

Ključne reči

pčele, oprašivanje, parazitske osice, biološka kontrola, tvrdokrilci, vodeni insekti, beskičmenjaci, makrozoobentos, biodiverzitet insekata, ekologija insekata

Realizovani i aktuelni projekti

A) NACIONALNI PROJEKTI

Naziv projekta	Broj projekta	Izvor finansiranja	Period trajanja projekta
Biljne vaši, parazitske ose i eriofidne grinje: diverzitet i filogenetski odnosi	143006B	Ministarstvo za nauku i zaštitu životne sredine, Republike Srbije	2006-2010
Agrobiodiverzitet i korišćenje zemljišta u Srbiji: integrisana procena biodiverziteta	III43001	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja	2011-2015
ključnih grupa artropoda i biljnih patogena		Republike Srbije	

Naziv projekta	Broj projekta	Izvor finansiranja	Period trajanja projekta
Ontogenetska karakterizacija filogenije bioraznovrsnosti	173038	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije	2011-2015
Zaštita, proizvodnja i promocija domaće pčele i meda	TR6884B	Ministarstvo za nauku i zaštitu životne sredine, Republike Srbije	2005-2008
Unapređenje proizvodnih kapaciteta šarana (Cyprinus carpio L) programima ishrane i selekcije	TR31075	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije	2011-2015
Funkcionalna analiza ontogenetske diversifikacije faune i modifikacije evolutivnog odgovora tokom filogenije	143053	Ministarstvo za nauku i zaštitu životne sredine, Republike Srbije	2006-2010
Edukacija, udruživanje i profesionalizacija u pčelarstvu Srbije		Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije	2007-2008
Selekcija medonosne pčele, određivanje geografskog porekla i kvaliteta meda u Srbiji	TR20102	Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj, Republike Srbije	2008-2011
Generisanje i karakterizacija nanofotonskih funkcionalnih struktura u biomedicini i informatici	III45016	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije	2011-2015
Monitoring faune Invertebrata Fruške gore, sa posebnim osvrtom na retke i endemične vrste		Direkcija za zaštitu životne sredine AP Vojvodine i JP Nacionalni park "Fruška gora	2005-2006

B) MEĐUNARODNI PROJEKTI

Naziv projekta	Broj projekta	Izvor finansiranja	Period trajanja projekta
Biological control manufacturers in Europe			

Naziv projekta	Broj projekta	Izvor finansiranja	Period trajanja projekta
Sustainable pollination in Europe: joint research on bees and other pollinators (SUPER-B)	FA1307	European Commission, COST	2013-2017
Prevention of Honeybee Colony Losses (COLOSS)	FA0803	European Commission, COST	2008-2012
Landscape and regional context of insect agrobiodiversity in Southeastern Europe: a pilot survey of selected hemipteran pests, their parasitoids and predators, and bee pollinator diversity	9608 FP6	European Commission	2008-2009
Twinning Project SR 2007-IB-EN-02. Strengthening Administrative Capacities for Protected Areas in Serbia (NATURA 2000)	SR 2007-IB-EN-02	Environment Agency Austria/Umweltbundesamt, Austria; European Public Law Organization, Greece & Ministry of Environment and Spatial Planning, Serbia	2007-
Development of a non-toxic, ecologically compatible, natural-resource based insecticide from diatomaceous earth deposits of South Eastern Europe to control stored-product insect pests	9902 FP6	European Commission	2007-2008
Host specialization of aphid parasitoids	IZ73Z0_1 28174	Suisse Scientific National Foundation	2010 - 2013

Naziv projekta	Broj projekta	Izvor finansiranja	Period trajanja projekta
Study of potential vectors of stolbur phytoplasma in potato and corn		Serbian Hungarian S&T joint projects	2010-2011
Cave-dwelling fauna of pseudoscorpions of the Balkan Peninsula		Serbian Academy of Sciences and Arts in Belgrade and Romanian Academy of Sciences in Bucharest	2006-2011
Species diversity of aphids (Aphididae, Homoptera) and parasitic wasps (Aphidiidae, Hymenoptera) in natural ecosystems and agroecosystems of Slovenia and Serbia and Montenegro		Ministarsvo za nauku i tehnološki razvoj Republike Srbije i Ministarstvo obrazovanja Republike Slovenije	2005-2006

[Primenjivi rezultati istraživanja](#)

INOVATIVNI SERVIS

Naziv	Osnovne karakteristike	Korisnik
-------	------------------------	----------

Kod oprašivanja kajsija, krušaka i drugog, naročito ranocvetajućeg voća, pčela voćnjaka je od 20 do 80 puta efikasnija u poređenju sa medonosnom pčelom. Temperaturni prag aktivnosti pčele voćnjaka je već na +9°C, slično je i sa bumbarima, dok su medonosne pčele aktivne tek iznad +13°C. Korišćenjem naših pčela voćnjaka, voćari imaju i važnu dodatnu dobit jer su u mogućnosti da ih koriste još najmanje i u sledećoj sezoni. U poređenju sa komercijalno dostupnim bumbarima, za uspešno oprašivanje krušaka ili trešanja, ove pčele voćnjaka su dvostruko jeftinije, a ako se uzme u obzir i mogućnost ponovnog korišćenja u najmanje jednoj narednoj sezoni, onda je cena i višestruko niža.

Gajenje i primena pčela voćnjaka za oprašivanje

Svi proizvođači voća u Srbiji i Evropi

Naziv	Osnovne karakteristike	Korisnik
Dijatomejska zemlja kao prirodni insekticid	Proizvod je primenljiv protiv skaldišnih insekata.	Skladišta žita
Parazitske ose, eriofidne grinje i pčele voćnjaka kao oprašivači	Parazitske ose za biološku borbu protiv biljnih vašiju u plastenicima i staklenicima. Eriofidne grinje za biološku borbu protiv ambrozije. Pčele voćnjaka za efikasno oprašivanje voćaka.	Proizvođači povrća, voća. Opštinske uprave gde je ambrozija veliki izazivač alergija kod ljudi.

Intelektualna svojina

PATENT

Naziv	Nosilac	Autor	Registarski broj
CEVČICA OD BARSKE TRSKE ZA GNEŽĐENJE EVROPSKE PČELE VOĆNJAKA	STANISAVLJEVIĆ Ljubiša	STANISAVLJEVIĆ Ljubiša	MP-2014/0066

Naziv	Nosilac	Autor	Registarski broj
Novi tip entomološke kutije za skladištenje insekata	Srećko Ćurčić, Dejan Stojanović, Đurđica Cakić	Srećko Ćurčić, Dejan Stojanović, Đurđica Cakić	52081

[Grana primene \(prema Uredbi o klasifikaciji delatnosti, Službeni glasnik RS, br. 54/10\)](#)

Uzgoj životinja

Akvakulture

Visoko obrazovanje

[Spisak osoblja u okviru jedinice](#)

Ime	Prezime	Nastavno / Naučno zvanje
Ljubiša	Stanisavljević	vanredni profesor
Željko	Tomanović	redovni profesor
Ivana	Živić	vanredi profesor
Srećko	Ćurčić	vanredni profesor
Anđeljko	Petrović	docent
Dejan	Radović	docent
Marina	Janković	asistent